

Kantonalna uprava civilne zaštite

Broj: 18/1-40-013137-1/20
Tuzla, 30.6.2020. godine

Tuzlanski kanton
Vlada Tuzlanskog kantona

Predmet: Informacija o poplavama i klizištima tokom mjeseca juna 2020. godine

I Uvod

Tokom mjeseca juna većinu općina i gradova Tuzlanskog kantona, zahvatile su obimnije kišne padavine, praćene grmljavinom i gradom. Za kratko vrijeme pale su velike količine vode, što je prouzrokovalo stvaranje bujičnih vodotoka.

Kanali, potoci i sistemi odvoda površinskih voda nisu mogli prihvatiti ogromnu količinu vode koja je pala za kratko vrijeme. Voda je nosila velike količine mulja i smeća, što je, uz zapuštene lokalne vodotoke, uzrokovalo začepljenje kanala i sistema odvoda oborinskih voda, te je voda sebi probijala put kroz dvorišta i lokalne puteve, pri tome plaveći stambene i pomoćne objekte. U pojedinim naseljima voda se zadržavala na velikim površinama, što je izazvalo probleme u odvijanju saobraćaja. Prolomi oblaka i obimne kišne padavine zahvatile su sve općine/gradove na području Tuzlanskog kantona, a najteže su bili pogođeni Gračanica, Gradačac, Kalesija, Kladanj, Lukavac, Srebrenik i Živinice.

Na sjednici Stručnog kolegija Kantonalne uprave civilne zaštite analizirana je situacija na osnovu informacija koje su prikupljene u Kantonalnom operativnom centru civilne zaštite. Procijenjeno je da je potrebno izvršiti obilazak terena, prikupiti informacije i upoznati se sa stvarnim stanjem na licu mjesta.

II Posljedice nevremena i preduzete mjere zaštite i spašavanja

Općina Banovići

Usljed kišnih padavina koje su zadesile mjesne zajednice na području općine Banovići dana 15./16. i 22/23.6.2020. godine nastala su klizišta - odroni, plavljenja stambenih i pomoćnih objekata, usjeva, njiva i oštećenja (prolokavanja) na dijelovima lokalnih makadamskih puteva. U Operativni centar civilne i protivpožarne zaštite zaprimljene su 42 prijave na službenim zabilježkama na osnovu kojih su sačinjeni zapisnici o štetama i to:

- Plavljenje stambenih objekata, 8 (osam),
- Plavljenje pomoćnih objekata, 2 (dva),
- Plavljenje poljoprivrednih usjeva, 5 (pet) ukupne površine 3600 m²,
- Plavljenje zemjišta pod travom, 7 (sedam) ukupne površine 13000 m²,
- Oštećenja makadamskih puteva u mjesnim zajednicama i to:
 - Brezovača - Mrgan,
 - Čifluk - Veseli Brijeg,
 - Repnik naselje Nasubašići u dva pravca,

- Veseli brijeg - Modrići,
 - Podgorje - naselje Mušići,
 - Borovac - Pribitkovići,
 - Tulovići u tri pravca.
- Padavine su izazvale pokretanje klizišta kojih je bilo jedanaest i to u sljedećim MZ:
- Tulovići, 3 klizišta,
 - Podgorje, 1 klizište,
 - Brezovača, 3 klizišta,
 - Repnik, 2 klizišta,
 - Pribitkovići, naselje Borovac, 1 klizište
 - Grad II, 1 klizište.

Niti jedno klizište ne ugrožava stambene objekte. Klizište u MZ Podgorje ugrožava pomoćni objekat (štalu).

Dva klizišta u MZ Brezovača ugrožavaju putne komunikacije:

- Brezovača - Smajlovići i
- Brezovača - Čatići.

Klizište u MZ Repnik koje je registrovano 2014. godine ugrožava put prema izletištu Mačkovac (Helios - Mačkovac).

Klizište u MZ Pribitkovići ugrožava put Borovac – Pribitkovići.

U općini Banovići nije proglašeno stanje prirodne nesreće uslijed poplava i klizišta.

Općina Čelić

Obilne kišne padavine 21. i 22.6.2020. godine na području općine Čelić izazvale su porast većine vodotoka i pojavu bujičnih voda. Rijeke Šibošnica i Gnjica i njihove pritoke izlile su se na više mjesta iz svog korita i poplavile okolna područja što je dovelo do plavljenja 30 stambenih i 49 pomoćnih objekata, cca 120 hektara poljoprivrednog zemljišta kao i značajan dio putne i vodovodne infrastrukture.

Nekoliko lokalnih puteva je bilo u potpunom prekidu, a snabdijevanje vodom na području Općine je bilo otežano zbog potapanja dva bunara bujičnom vodom rijeka Šibošnice i Gnjice te oštećenja na vodovodnoj mreži. To je dovelo do prekida u snabdijevanju pitkom vodom nekoliko naselja u Čeliću, Brnjiku, Vražićima i Šibošnici.

Isto tako obilne kišne padavine su dovele do aktiviranja 14 starih i pojavu 3 nova klizišta. Navedena klizišta su ugrožavala stambene objekte, putnu i drugu infrastrukturu kao i poljoprivredno zemljište, a najizraženije djelovanje klizišta zabilježeno je na području naselja Drijenča i Sitari.

Shodno navedenoj situaciji i cijeneći da su nastali otežavajući uvjeti za život i rad ljudi na području Općine, Općinski načelnik je, 22.6.2020. godine u večernjim satima, donio Odluku o proglašenju stanja prirodne nesreće na području općine Čelić nastale uslijed poplava i klizišta uzrokovanih obilnim kišnim padavinama.

Na provođenju mjera zaštite i spašavanja i otklanjanju posljedica izazvanih djelovanjem prirodne nesreće angažovane su strukture civilne zaštite, općinske službe uprave, organi mjesnih zajednica i pravna lica kao i njihova materijalno-tehnička sredstva.

Aktivirana je Općinska komisija za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća da sagleda stanje na terenu i izvrši procjenu nastalih šteta prouzrokovanih ovom prirodnom nesrećom.

Općina D. Istok

U periodu od 9.6.2020. godine (13³⁰-14³⁰) do 12.06.2020. godine (18⁰⁰), kišne padavine iznimno velikog intenziteta su, u veoma kratkom roku, uzrokovale porast vodostaja lokalnih

vodotoka i pojavu bujica što je u konačnici uzrokovalo znatne materijalne štete na objektima, infrastrukturi i poljoprivrednom zemljištu.

Općinski štab civilne zaštite je dana 12.6.2020. godine održao sjednicu vanrednog karaktera gdje su razmjenjene informacije o trenutnom stanju, preduzetim mjerama te doneseni Zaključci i Odluke o provođenju hitnih, interventnih, mjera u cilju umanjnja efekata navedenih šteta kao i prijedlozi za daljnje postupanje.

Poseban akcenat je stavljen na rješavanje problema plavljenja objekata u naseljima Lukavica Rijeka i Mala Brijesnica. Odlučeno je da se u saradnji sa Kantonalnom direkcijom za ceste TK-a i MZ Lukavica Rijeka i mještanima pronađe trajno rješenje plavljenja jer je osnovni razlog za plavljenje nemogućnost propusta ispod regionalne ceste, u ovom dijelu naselja, da primi priliv povećanog dotoka voda u trenutcima kada je to potrebno. Takođe, rješenja odvodnje površinskih i oborinskih voda u centralnom dijelu naselja Mala Brijesnica trenutno ne zadovoljavaju povećan dotok te su takođe predložena rješenja koja je neophodno u narednom periodu realizirati.

Obilne kišne padavine u periodu od 21.6.2020 do 25.6.2020. godine ponovno su uzrokovale porast vodostaja lokalnih vodotoka ali ovaj put oni nisu izašli iz svojih korita već je uslijed izljevanja rijeke Spreče iz njenog korita u ponedjeljak 22.6.2020 i u danima nakon toga došlo do plavljenja poljoprivrednih površina (više od 200 ha) u pojasu između magistralnog puta M-4 i rijeke Spreče.

Vođen navedenim Općinski štab civilne zaštite je, na vanrednoj sjednici 26.6.2020. godine, predložio Općinskom načelniku proglašenje stanja prirodne nesreće uzrokovane poplavama i klizištima, a što je Općinski načelnik i učinio Odlukom o proglašenju stanja prirodne nesreće od 26.6.2020. godine u 9 sati.

Odlukama i Zaključcima sa navedene sjednice naloženo je provođenje interventnih mjera u skladu sa mogućnostima kao i aktiviranje Općinske komisije za procjenu šteta koja je sačinila preliminarnu procjenu u skladu sa važećim propisima i Uredbom o procjeni štete.

Evidentne su izrazito visoke štete kako na stambenim objektima, infrastrukturi tako i na poljoprivrednim usjevima u Sprečkom polju. Ukupno preliminarno procjenjena šteta nastala u ova dva perioda iznosi 723.000,00 KM

Općina Doboj Istok je u prevazilaženje stanja uzrokovanog pojavom bujica i poplava u navedenom periodu na svom području, iz vlastitih sredstva, uložila oko 80.000 KM.

Grad Gradačac

Područje Grada Gradačac, dana 7.6.2020. godine, u poslijepodnevrim satima zahvatilo je jako nevrijeme praćeno gradom veličine oraha i obimnijom kišom. Prema podacima dobivenim od strane GSCZ, u mjesnim zajednicama; Mionica Centar, Mionica I, Mionica II, Mionica III, Zeljina Donja i Srednja, Lukavac Gornji (dio), Liporašće, Turić, Bagdale, Ahmetaši, Sibovac, Avramovina, Grabov Gaj, Međida (dio), Vučkovci (dio) te uže gradsko područje, pričinjene su značajnije štete u poljoprivredi, najviše na voćnim kulturama te na stambenim i pomoćnim objektima i objektima infrastrukture. Došlo je i do izljevanja bujičnih potoka u naseljima Rakija, Kukuruzi, Mujkanovići, Donja Međida i Donja Zelinja.

Stanje prirodne nesreće od djelovanja grada proglašeno je dana 9.6.2020. godine, od strane gradonačelnika.

Dana 15.6.2020. godine, došlo je ponovo do obimnijih padavina na području Gradačca, te su bujični potoci poplavili dijelove pojedinih mjesnih zajednica (Mionica, Međida, Zelinja i Ledenice Gornje). Ponovo je pričinjena materijalna šteta na usjevima, stambenim i pomoćnim objektima i objektima infrastrukture. Na području MZ Zeljina Donja, registrovano je više odrona i snešenog posipnog materijala na regionalnu putnu saobraćajnicu Kerep - Zeljina Srednja.

Na aktivnostima preduzimanja hitnih mjera angažovane su firme Balegem d.o.o., JP Kumunalac d.d. i Ramo-kop d.o.o. Izvršena je i dezinfekcija na lokalitetu Međide Donje i MZ Bukva.

Aktivirana je Gradska komisija za procjenu šteta, a Služba civilne zaštite zaprimila je 332 prijave o štetama od strane građana i privrednih subjekata kao i aktiviranje klizišta u MZ Bukva i Mionica III (reaktiviranje klizišta uz stambeni objekat).

Preliminarna šteta u oblasti poljoprivrede je procijenjena na oko 7,2 miliona KM, a u oblasti infrastrukture na preko 100.000,00 KM.

U toku su aktivnosti na saniranju posljedica na infrastrukturi, a formirane su i 4 stručne komisije za detaljnu procjenu šteta.

Općina Lukavac

Dana 8.6.2020. godine, dijelove općine Lukavac (MZ Berkovica, Gnojnica, Dobošnica Donja, Dobošnica Gornja i Kruševica), u ranim poslijepodnevnim satima, je pogodilo veliko nevrijeme praćeno obilnim kišnim padavinama. U kratkom vremenskom periodu došlo je do izlivanja vodotoka, što je dovelo do plavljenja više desetina stambenih i stotine drugih, pomoćnih objekata, plavljenja desetina hektara poljoprivrednog zemljišta, do oštećenja i uništenja većeg broja mostova i prekida putnih komunikacija. Prema informacijama dobijenim od strane OSCZ Lukavac, privremeno je bilo evakuisano oko 300 građana pomenutih mjesnih zajednica.

Odmah po smirivanju stanja angažovane su sve raspoložive ekipe i službe, koje su radile na otklanjanju posljedica nevremena, odnosno na uspostavi putnih komunikacija i na uklanjanju nanosa u vodotocima i slično. Vršen je odvoz zemlje i ostalog otpada sa puteva i putnih pojaseva, pranje javnih površina i dr.

Na vanrednoj sjednici Općinskog štaba civilne zaštite održanoj 9.6.2020. godine, proglašeno je stanje prirodne nesreće uzrokovane bujičnim poplavama i klizištima na području navedenih mjesnih zajednica.

Stanje je stabilizirano, provode se aktivnosti na otklanjanju posljedica nevremena na ovom području, putem nadležne općinske službe, koja je angažovala firmu koja vrši poslove redovnog održavanja. Međutim kako je obim štete izuzetno velik, u svrhu hitne sanacije (u skladu sa Uredbom o načinu davanja i vraćanja materijalnih sredstava za potrebe civilne zaštite, „Službene novine FBiH“, broj 23/04 i 38/06) angažovana su i materijalna sredstva pet pravnih lica koja se bave poslovima niskogradnje sa područja općine Lukavac. Tokom 4-5 dana njihovog angažmana provedene su aktivnosti na poslovima hitne sanacije šteta nastalih uslijed bujičnih poplava i klizišta na područjima mjesnih zajednica koje su pogođene prirodnom nesrećom. Za naprijed navedene aktivnosti, angažovanjem firme iz redovnog održavanja i pravnih lica prema Uredbi, utrošeno je cca 75.000,00 KM.

Postupajući po naredbi Općinskog štaba civilne zaštite JP Veterinarska stanica i jedinica civilne zaštite opće namjene su izvršili poslove dezinfekcije poplavljenih područja, u prvom redu stambenih i pomoćnih objekata i dvorišta, kao i drugih područja, tako da je dezinfikovano preko 21000 m² površina. Ove aktivnosti se i dalje po potrebi obavljaju. Utrošak finansijskih sredstava po ovom osnovu još uvijek nije tačno poznat, ali se procijenjuje da se radi o iznosu cca 5.000,00 KM. Ekipe Higijensko-epidemiološke službe JZU Dom zdravlja Lukavac, angažovane su na poslovima utvrđivanja ispravnosti vode za piće.

Takođe, po naredbi Općinskog štaba civilne zaštite angažovana je Komisija za popis štete nastale uslijed prirodne nesreće i ista trenutno radi na utvrđivanje visine štete na infrastrukturi, stambenim i drugim objektima te poljoprivrednom zemljištu.

U nekoliko narednih dana bi se ove aktivnosti trebale okončati izradom Elaborata šteta.

Upućen je Zahtjev za jednokratnu novčanu pomoć Vladi TK i Kantonalnom štabu civilne zaštite, a utvrđena preliminarna šteta na infrastrukturi, stambenim i drugim objektima i poljoprivrednom zemljištu, procijenjena od strane Općinske komisije za procjenu šteta, iznosi 1.231.000,00 KM.

Grad Gračanica

Dana 8.6.2020. godine u popodnevnim satima MZ Miričina je pogodilo kišno nevrijeme, gdje je u vrlo kratkom vremenu pala enormna količina kiše, stvorivši jake bujice na brdskim dijelovima mjesne zajednice (obronci Ratiša) koje su načinile štetu stambenim i pomoćnim objektima, te makadamskim putevima i poljoprivrednim usjevima u ravničarskom dijelu mjesne zajednice. Dodatna nepovoljna okolnost je bila i nedovršeni radovi na magistralnom putu kroz ovo naselje sa kojeg je bujica odnijela velike količine posipnog materijala sa bankina, neasfaltiranih prelaza i sl., kao i slivanje vode iz oborinskih kanala pored puta u dio naselja zv. Polje.

Gradska komisija za procjenu šteta je dana 9.6. i 10.6.2020. godine sa predstavnicima mjesne zajednice izvršila obilazak lokacije i evidentirala pričinjene štete koje su procijenjene na preko 40.000 KM.

Velike količine kiše pale su i 10.6.2020. godine, ali nisu pričinile štete na stambenim objektima. Bujica je nanijela veće nanose mulja i drugog otpadnog materijala na put za Srednju i Gornju Miričinu, a aktivirana su i 3 odrona kojim su oštećeni pristupni putevi i ugrožen jedan stambeni objekat. Takođe, nanosi materijala sa bankina stvoreni su i na putu za MZ Rašljeva (od kuća Osmanovića do puta za Brda). Angažovana je jedna mašina firme „Autoprevoznik“ koja je uklanjala nanose sa puteva 9.6.2020. godine, a dana 10.6.2020. godine angažovane su dvije mašine istog preduzeća, na istim poslovima nakon padavina toga dana.

Odmah po prestanku padavina i sagledavanju stanja na terenu angažovana je mehanizacija na uklanjanju nanosa sa puteva u MZ Miričina, Rašljeva i Lukavica, očišćeno je nekoliko stotina metara kanala u tim mjesnim zajednicama, uklonjena su 2 odrona na području Srednje Miričine, očišćeni propusti u zaseocima Kurtovići i Srednja Miričina (MZ Miričina), uklonjeni nanosi smeća i drveća kod mosta na rijeci Spreči, na putu za Kakmuž.

U MZ Donja Orahovica ponovo su stradali objekti uz magistralni put, zbog malih propusta koji su napravljeni za ulazak u posjede, ali koji se, i pored obraćanja nadležnima više puta (Direkcija cesta FBiH, Federalna uprava za inspekcije), ne rješavaju.

Štete od bujičnih potoka i izazvanih klizišta prijavljene su od strane predsjednika vijeća i MZ Prijeko Brdo, Džakule, Stjepan Polje, Doborovci, Vranovići, Babići, Gornja Lohinja.

Dana 9.6.2020. godine padavine su izazvale velike štete u MZ Lukavica, koje su dvije stručne komisije formirane rješenjem gradonačelnika evidentirale i procijenile na oko 45.000 KM, a najviše su oštećeni lokalni makadamski i asfaltni putevi (odnesen posipni materijal, zapušeni kanali i propusti), stambeni objekti i poligon osnovne škole. Na ublažavanju posljedica i u ovoj mjesnoj zajednici je angažovana mehanizacija lokalne firme, ali su već sutradan, od novih obilnih padavina štete ponovljene.

Od 22.6.2020. godine počinje rast vodostaja rijeke Spreče, njeno izlivanje i plavljenje poljoprivrednih kultura od Miričine, do Stjepan Polja. Praćenjem stanja lokalnih vodotoka i stanja na brani „Modrac“ ponovo se pokazao problem upravljanja ovim objektom, odnosno režimom održavanja nivoa vode u akumulaciji, jer bez uticaja pritoka Spreče, na dan 24.6. i 25.6. nivo vode na brani je bio 200,74 m.n.m, a na mjernom mjestu Karanovački most (Gračanica) 425 cm, što je za posledicu imalo oko 230 ha poljoprivrednog zemljišta sa usjevima pod vodom.

Zbog takve situacije dana 26.6.2020. godine zasjedao je i Gradski štab civilne zaštite na kojem je razmatrana situacija izazvana obilnim padavinama i izlivanjem rijeke Spreče, pa je predloženo Gradonačelniku da proglasi stanje prirodne nepogode, što je on i učinio.

Jednim od zaključaka zadužen je komandant štaba da uputi pismo i zahtjev Vladi TK i nadležnom ministarstvu i JP „Spreča“ da se očituju u vezi sa poplavama, upravljanjem branom i nadoknadama šteta poljoprivrednicima, što je takođe učinjeno.

Preliminarna šteta je iskazana u visini od preko milion KM, a Grad Gračanica je uputio zahtjev za pomoć za hitne intervencije.

Općina Kalesija

Područje općine Kalesija zahvatila je prirodna nesreća - poplava u periodu od 22./23.6.2020. godine. Prije proglašenja stanja prirodne nesreće prethodila je pojava obilnih padavina u nekoliko intervala u periodu od 10.6.2020. godine do 22.6.2020. godine kada je došlo do proloma oblaka sa pojavom grada koji je zahvatio različite dijelove općine, a najkritičniji period se desio između 22.6.2020. godine i 23.6.2020. godine (kada je palo 47 l/m² za 24 sata). Najugroženije je bilo područje mjesnih zajednica Vukovije Gornje, Vukovije Donje, Tojšići, Hrasno, Kikači, Petrovice, Rainci Gornji i Rainci Donji, Prnjavor, Memići, Dubnica, Miljanovci, Zukići, u kojim je došlo do plavljenja stambenih i privrednih objekata. Reaktivacija klizišta je dovela do presjecanja putne komunikacije za naselje Mahmutovići, i pojava velikog broja odrona koji ugrožavaju putne komunikacije i stambene objekte.

Izlila se rijeka Gribaja u naseljima Tojšići, Vukovije Donje i Vukovija Gornje, zatim potok Huk u naselju Miljanovci, bezimni potok u naselju Vukovije Donje kao i izlivanje oborinskih kanala na putu prema farmi Krušik u naselju Donje Vukovije, zatim izlivanje rijeke Tavne u naselju Memići kod kuće Omerović Zuhdije, kao i veliki broj lokalnih manjih vodotoka, oborinskih kanala iz kojih se voda prelivala po putnim komunikacijama jer isti ne mogu da izvrše prihvat padavina. U naselju Vukovije Gornje došlo je do pojave klizišta gdje je ugožen jedan stambeni objekat, a nekoliko stambenih objekata u naselju Petrovice Gornje područje Rajkovina je ugroženo izlivanjem rijeke Gribaje i lokalnih kanala. U naselju Dubnica pojava dva klizišta ugrožavaju lokalne puteve i vodovodnu mrežu, a u naselju Mahmutovići klizište je prekinulo putnu komunikaciju i isto naselje odsjeklo od ostatka općine. Klizište u naselju Bukvari prekinulo komunikaciju Bukvari-Lipovačka džamija, potok Huk u naselju Miljanovci poplavio je tri stambene jedinice i velike površine poljoprivrednog zemljišta u području ispod džamije u navedenom naselju.

Na lice mjesta su izašle mobilne ekipe civilne zaštite, PVJ jedinice Kalesija, odsjeka za komunalne poslove općine Kalesija i radnici JP „Vodovod i kanalizacija“ Kalesija. U toku su aktivnosti na mjerama hitne intervencije i otklanjanju posljedica poplava i klizišta kao i uspostavi putnih komunikacija. U 10 sati dana 23.06.2020. godine održana je vanredna sjednica Općinskog štaba civilne zaštite na kojoj je donesena Odluka da se da prijedlog općinskom načelniku za donošenje Odluke o proglašenju stanja prirodne nesreće što je on i učinio (akt broj: 02/4-2-40-2510/20 od 23.06.2020. godine, koje još na snazi). U toku su radovi na hitnim intervencijama i otklanjanju posljedica u riječnom koritu rijeke Gribaje u naselju Tojšići, čišćenje propusta u naselju Memići.

Općina Kladanj

Kišne padavine koje su neprestano padale duži vremenski period, a posebno u dane vikenda 20.6. i 21.6.2020. godine, uzrokovale su izlivanje voda iz svih vodotoka na području općine Kladanj plavljenje objekata, parcela i ostalog.

Nakon izlaska na lice mjesta i obilaska cijelog terena, uposlenici Službe za civilnu zaštitu predložili su aktiviranje Općinskog štaba civilne zaštite Kladanj i donošenje Odluke o proglašenju stanja prirodne nesreće od poplava i klizišta i hitno angažovanje mehanizacije i ljudstva, odnosno svih resursa na spašavanju ljudi i materijalnih dobara.

Velike štete nanijela je rijeka Suha koja je u svom pojasu poplavila oko 45 stambenih objekata u naseljima Suha, Rujici, Dubrava i Stupari centar, zatim rijeka Gostelja koja se izlila na nekoliko lokaliteta: kod Osnovne škole Stupari (poplavila poligon i drugu imovinu), u Čitluku, u Lukama i u Novom naselju gdje je poplavila oko 25 stambenih objekata, usjeve, kamenolom Stupari itd, te Matijevska rijeka koja se izlila na magistralni put M-18, poplavila cestu i jedan stambeni objekat. Rijeka Drinjača i Grabovica su se izlile na lokalitetima u Stariću, Ravnama, Gazdićima, zatim na lokalitetu Brana u Kladnju i poplavile su oko 30 stambenih, te više poslovnih i pomoćnih objekata, usjeve, plastenike i drugu imovinu.

Ovi vodotoci poplavili su preko 50 mostova, puteva i putne infrastrukture, nanese su štete na vodovodima i vodovodnoj mreži zbog čega je preko 250 domaćinstava bilo bez vode. Bilo je i prekida u napajanju električnom energijom. Velike štete nanese su potkopavanjem obala posebno duž regionalnog puta Kladanj - Muška voda gdje se mora hitno reagovati u suprotnom može doći do blokade puta.

Kao posljedica djelovanja jakih podzemnih voda došlo je do pojave klizišta od kojih je jedno veće ugrozilo magistralni put M-18 i blokiralo saobraćaj na lokalitetu Vitalj. Također je zbog poplave mostova prema Muškoj vodi došlo do obustave saobraćaja prema MZ Tuholj i MZ Brateljevići.

Angažovana je mehanizacija i ljudstvo firmi: d.o.o. „Bald“ Kladanj, d.o.o. „Hizo Gradnja“ Kladanj, JP „Šume TK, JP „Komunalac“ Kladanj, d.o.o. „Ramex“ Gojakovići i DVD Kladanj, koji su radili na rasčišćavanju zapreka na mostovima, formiranju nasipa, formiranju zapreka vrećama sa pijeskom, pružanju pomoći poplavljenim domaćinstvima u evakuaciji stvari iz prizemlja na spratove, ispumpavanju vode iz objekata itd. Aktivno su se uključili povjerenici mjesnih zajednica sa ljudstvom, građani su provodili mjere lične i uzajamne zaštite i pokazali visok nivo solidarnosti,

Prestankom padavina došlo je do povlačenja voda u svoja korita čime su se stvorili ustovi za poduzimanje mjera na otklanjanju posljedica.

Pomoć su pružile Federalna i Kantonaina uprava civilne zaštite koji su ustupili na korištenje isušivače, zatim timove za ispumpavanje vode iz poplavljenih objekata, dezinfekciona sredstva i dr.

Hitno se moralo pristupiti čišćenju i dezinfekciji okućnica i poplavljenih prostora i površina zbog sprečavanja pojave zaraza. Podijeljeno je 15 isušivača domaćinstvima čije su prostorije poplavljene za isušivanje tih prostora. Putne komunikacije koje su bile neprohodne nasute su, a putevi deblokirani. Također su preduzete i druge mjere hitnog djelovanja u cilju uspostavljanja normalnog funkcionisanja i zaštite života i imovine građana.

Preliminarna procjena šteta iznosi 2.348.960,00 KM, a Komisija za procjenu šteta će u narednom periodu obići teren i izvršiti procjenu kompletne štete uzrokovane ovom nesrećom.

Općina Sapna

Zbog obilnih kišnih padavina u periodu od 15.6. do 22.6.2020 godine, koje su prouzrokovale poplave i klizišta, Općinski načelnik je proglasio stanje prirodne nesreće od bujičnih poplava i klizišta, prvobitno u 4 mjesne zajednice, a kasnije na cjelokupnoj teritoriji općine Sapna (Odluka broj: 01-40-682/20 od 18.6.2020. godine i broj: 01-40-682-1/20 od 22.6.2020.godine).

U navedenom periodu izlila se rijeka Sapna i nekoliko bujičnih potoka koji su pričinili štetu na stambenim i pomoćnim objektima, rječnom koritu, putevima i poljoprivrednom zemljištu.

Usljed obilnih kišnih padavina:

- 20 klizišta je aktivirano odnosno reaktivirano (direktno ugroženo šest objekata, na dva mjesta oštećen regionaini put Sapna - Priboj, oštećeni lokalni putevi Sapna - Gaj; Sapna - Žuje - Šarci; Međeđa - Grabovice; Goduš - Plan; Goduš - Skakovica - Rožanj; Vitinica - Šemari),
- u prekidu je odvijanje saobraćaja zbog odrona zemljišta u naselju Rožanj,
- voda je prodrla u 3 stambena objekta i jedan pomoćni objekat,
- pričinjena je materijalna šteta na regulisanom i neregulisanom rječnom koritu,
- zatrpani propusti i šahtovi za odvodnju voda,
- u potpunosti ispran kameni materijal sa bankina većine lokalnih puteva,
- pričinjena šteta na poljoprivrednom zemljištu i zasadima.

Preliminarna procjena štete iznosi 552.000,00 KM.

Grad Srebrenik

Prema informacijama dobijenim sa terena, dana 22.6.2020. godine, nakon višesatnih obilnih kišnih padavina praćenih olujnim nevremenom, mjesno područje Podorašja, Tinje, Dubokog Potoka, Srebrenika i Špionice bilo je zahvaćeno poplavama, uslijed čega je značajan broj stambenih i pomoćnih objekata poplavljen, a pričinjene su i velike štete na mostovima i putnoj infrastrukturi.

Nivo rijeke Tinje je za kratko vrijeme narastao za oko 2,5 m, poplavljene su velike površine obradivih poljoprivrednih površina. U naselju Špionica došlo je do izlivanja rijeke Tinje, gdje su poplavljeni pošta, ambulanta, zgrada mjesne zajednice, te više duluma poljoprivrednog zemljišta. Profesionalna vatrogasna jedinica Srebrenik je imala nekoliko intervencija spašavanja i evakuacije djece, starijih osoba i stoke u naseljima Duboki potok, Potpeć i Tinja.

Na osnovu informacija dobivenih od strane GSCZ, posljedice obilnih kišnih padavina su sljedeće: u naselju Špionica poplavljeno je 18 stambenih objekata i oko 400 duluma poljoprivrednog zemljišta, u Gornjem Srebreniku poplavljeni su 2 stambena objekta i pojavila su se dva nova klizišta koji ugrožavaju stambene objekte (kuće), u Lisovićima poplavljeno više stambenih objekata i pričinjena je veća šteta na poljoprivrednim usjevima, u naselju Zahirovići aktiviralo se novo klizište, koje je napravilo prekid puta Kurtići - Zahirovići, u Crvenom Brdu došlo je do aktiviranja novog klizišta na putu Jasenica - Memići u dužini 20 metara, i u naselju Tinja Staro selo, potok je odnio most koji spaja Tinju sa Starim selom.

Posljedice od klizišta:

- 17 klizišta (većina njih ugrožava stambene objekte),
- jedna porodica u Gornjem Srebreniku iseljena.

Služba za civilnu zaštitu je organizovala i provela sljedeće aktivnosti:

- Na različita područja distribuirane su vreće i pijesak,
- Kompletna profesionalna vatrogasna jedinica je angažovana na:
 - punjenju vreća sa pijeskom u naselju Špionica,
 - crpljenju vode iz stambenih objekata,
 - crpljenju vode iz bunara,
 - pranju zamuljenih javnih prostora,
 - pranju zamuljenih ulica itd.

Razlozi neproglašenja prirodne nepogode od poplave i klizišta leže u tome što tom prilikom nastaju ogromni troškovi na osnovu angažovane mehanizacije, koji se godinama plaćaju izvođačima radova i u velikoj mjeri opterećuju budžet grada.

Komisija za utvrđivanje i procjenu šteta će izvršiti procjenu nastale štete, a sanacija nastale štete će se provoditi kroz redovne procedure, koliko se bude u mogućnosti.

Općina Teočak

U periodu od 22.6. do 23.06.2020. godine Službi civilne zaštite općine Teočak nisu prijavljena plavljenja stambenih i drugih objekata.

Od strane građana MZ Sniježnica prijavljeno je plavljenje asfaltnog kolovoza. Obzirom da su u toku radovi na izradi kanalizacione mreže u tom dijelu naselja, kanali su zatrpani rastresitim materijalom te je većina padavinskih voda procjeđena tim kanalima. Dolaskom do armirano-betonskih šahtova voda je izlazila na površinu i time plavila lokalnu saobraćajnicu maksimalne dubine do 25 cm.

Dana 26.6.2020. Službi civilne zaštite je prijavljeno aktiviranje manjeg klizišta na lokalitetu MZ Sniježnica, koje je zahvatilo voćnjak.

Obzirom da nije bilo većih materijalnih šteta, te nisu bili ugroženi ljudski životi Općinski štab civilne zaštite Teočak nije proglašavao stanje prirodne nesreće uzrokovane poplavama i klizištama u navedenom periodu.

Grad Tuzla

S obzirom da je tokom cijelog šestog mjeseca područje grada Tuzle bilo izloženo velikim količinama padavina, vodostaji na rijekama i potocima, posebno u istočnom dijelu grada, su postajali sve kritičniji. Ekipe Gradskog štaba civilne zaštite i sve službe zaštite i spašavanja su svo navedeno vrijeme bile na terenu i nastojale preventivno djelovati, kako ne bi nastupile štetne posljedice.

Uslijed usložnjavanja situacije u vezi obimnih kišnih padavina, te poplava i klizišta, zasjedao je Gradski štab civilne zaštite, te je predloženo gradonačelniku da proglasi stanje prirodne nesreće. U poslijepodnevnim satima 22.6.2020, pomenuta Odluka je i donešena.

Nakon donošenja Odluke o proglašenju stanja prirodne nesreće zbog opasnosti od poplava i klizišta, u Službi civilne zaštite do 29.6.2020. godine zaprimijeno je 47 prijava građana o nastalim štetama.

Postupajući po navedenim prijavama, po pitanju poplava, direktnim uvidom na terenu može se konstatovati:

- da je došlo do izlivanja manjih potoka i kanala u zonama začepljenih, neadekvatnih, propusta što nije ostavilo posljedice po stambene i pomoćne objekte,
- došlo je do podlokavanja potočnih obala,
- oštećenja manjih, nepropisno, sagrađenih mostova,
- nagomilavanja zemljanog materijala u vodotocima i spiranja nasipnog materijala na makadamskim putevima.

Pored navedenog, došlo je do pojava manjih odrona i različitih vidova nestabilnosti na terenima, klizišta i drugih geoloških promjena. Prijave se uglavnom odnose na postojeća evidentirana klizišta i ranije nastale promjene od istih. Od ove nesreće nije došlo do značajnijeg pogoršanja stanja na terenu.

Komisija za procjenu nastalih šteta i dalje je na terenu i postupa po prijavama građana koje i dalje pristižu, nakon čega će, biti poznate štete od ovoga događaja.

Grad Živinice

Uslijed obimnih kišnih padavina i poplava, dana 15.6.2020. godine, Gradonačelnik Živinica je, na prijedlog GŠCZ, proglasio stanje prirodne nesreće (pojava bujičnih voda i grada), za područje mjesnih zajednica: Svojat, Lukavica Gornja, Podgajevi i Zelenika. Bujice su izazvale štete na stambenim, pomoćnim i drugim objektima infrastrukture. Zadužena je Gradska komisija za procjenu šteta da izvrši procjene nastalih šteta u što kraćem vremenskom roku.

U dane 21. i 22.6.2020. godine, došlo je do obimnijih padavina, tako da su, na području Grada Živinica, rijeka Spreča i bujični potoci ponovo ugrožavali stambene objekte u naseljima Ciljuge, Đurđevik, Golubinjak, Višća, Barice i Suha. Evidentirano je izlivanje lokalnih potoka, te je poplavljeno više pomoćnih objekata.

Na putevima su se nalazile velike količine naplavljenog materijala. Ekipe komunalnog preduzeća i civilne zaštite izašle su na terenu, radi aktivnosti čišćenja odvoda i propusta. Građani su prijavljivali nova i stara klizišta koja su se reaktivirala.

U MZ Oskova, naselje Barakovac, nabavljene su vreće i 20 m³ pijeska, pa su mještani poduzeli izgradnju privremenog nasipa za zaštitu stambenih objekata od bujice.

U MZ Đurđevik, rijeka Gostelja se izlila iz korita i poplavila stambene i pomoćne objekte. Na magistralnom putu M-18 je došlo do obustave saobraćaja na relaciji Tuzla-Sarajevo.

Gradski štab civilne zaštite je vanredno zasjedao te uputio Gradonačelniku prijedlog za proglašenje stanja prirodne nesreće, sada za područje cijelog Grada.

Na osnovu člana 134. stav 3. Zakona o zaštiti i spašavanju, proglašavanjem stanja prirodne nesreće, Gradski štab civilne zaštite je nastavio sa radom radi rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja i u skladu sa članom 175. istog zakona izvršio angažovanje snaga i sredstava na zaštiti i spašavanju građana i zatražio pomoć od viših nivoa vlasti. Putem Kantonalne uprave

civilne zaštite, angažovane su specijalizirane jedinice Federalne uprave civilne zaštite koje su izvršile ispumpavanje vode iz stambenih objekata, njihovo isušivanje, a potom je izvršena i dezinfekcija čitavog područja grada i okoline.

III Zaključak

U općinama i gradovima pogođenim nevremenom, općinske/gradske službe civilne zaštite (OSCZ/GSCZ) pratile su razvoj situacije i preduzimale neophodne mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. Hitno su angažovani vatrogasci te druge službe zaštite i spašavanja kao pomoć stanovništvu. Također, građani su, u saradnji sa odborima pogođenih mjesnih zajednica, preduzimali hitne mjere na čišćenju začepljenih propusta, izgradnji zaštitnih nasipa i sl., dok su oni koji su bili direktno ugroženi od poplave, podizali namještaj i električne uređaje na više kote, kako bi eventualno nastale štete bile manje.

Najteže stanje je bilo u općini Kladanj i gradu Živinice pa su u navedenim lokalnim zajednicama, na zahtjev Kantonalne uprave civilne zaštite, angažovane specijalizirane jedinice za spašavanje na vodi i ispumpavanje vode Federalne uprave civilne zaštite. Ove jedinice su pomogle ugroženom stanovništvu da iscrpe vodu iz stambenih objekata, a instalirano je i 80 isušivača zraka radi uklanjanja vlage. U Gradu Živinice je izvršena i dezinfekcija javnih površina i prostorija.

Kantonalna uprava civilne zaštite, u saradnji sa OSCZ/GSCZ, kontinuirano je pratila i procjenjivala situaciju na području Tuzlanskog kantona (direktor i uposlenici KUCZ su bili stalno na terenu) kao i potrebu preduzimanja mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. Služba za spašavanje na vodi i pod vodom Tuzlanskog kantona (RK „Vidara“ Gradačac) je stavljena u stanje pripravnosti.

Trenutno se stanje smiruje u svim gradovima i općinama, opao je vodostaj u svim vodotocima, vrši se sanacija posljedica poplava i provodi se postupak procjene štete.

Pomoć općinama i gradovima za saniranje dijela šteta nastalih prirodnom ili drugom nesrećom, u skladu sa Odlukom o postupku i uvjetima za dodjelu jednokratne novčane pomoći općinama Tuzlanskog kantona za otklanjanje šteta nastalih od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj 6/12), može se dodijeliti iz sljedećih sredstava:

- a) iz Budžeta Kantona, odnosno sredstava koja se obezbjeđuju u skladu sa odredbom člana 179. tačka 1) Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj 39/03, 22/06 i 43/10),
- b) iz sredstava posebne naknade koja pripadaju Kantonu, saglasno članu 180. stav 4. Zakona o zaštiti i spašavanju.

Zahtjev za pomoć podnosi općinski načelnik/gradonačelnik Vladi Kantona, odnosno Kantonalnom štabu putem Kantonalne uprave civilne zaštite, koja taj zahtjev odmah dostavlja Kantonalnoj komisiji za procjenu šteta na postupanje iz njene nadležnosti. U toku je razmatranje pristiglih zahtjeva.

O situaciji na području Tuzlanskog kantona građani su redovno izvještavani putem javnih medija, direktnim učešćem u programu ili dostavljanjem pisanih izvještaja.

Dostavljeno:

1. Naslovu
2. Evidencija
3. Arhiva

V.d. direktora

Zoran Jovanović